

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Shrnutí Výroční zprávy o implementaci Operačního programu Rybářství 2014 – 2020 za rok 2018

pro veřejnost

1 Úvod

Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Rybářství je zpracována na základě článku 50 nařízení o společných ustanoveních a článku 114 nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu (dále jen „ENRF“). Výroční zpráva je zpracována za rok 2018.

Operační program Rybářství 2014 – 2020 (dále jen „OP Rybářství“) je nástrojem čerpání podpory z ENRF, přispívá k provádění Společné rybářské politiky a naplňuje priority Unie v oblasti udržitelného rozvoje akvakultury.

Cílem OP Rybářství je především zvýšení konkurenceschopnosti tradiční akvakultury, zvýšení produkce ryb zejména z recirkulačních zařízení, zvýšení podílu zpracovaných ryb, zavádění inovací a zvyšování informovanosti spotřebitelů.

OP Rybářství zahrnuje tři ze šesti priorit Unie definovaných v nařízení o ENRF (prioritu Unie 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje, prioritu Unie 3 Podpora provádění společné rybářské politiky a prioritu Unie 5 Podpora uvádění na trh a zpracování).

OP Rybářství byl schválen prováděcím Rozhodnutím EK dne 2. 6. 2015, první revize programového dokumentu byla schválena dne 7. 10. 2016, druhá revize byla schválena dne 8. 4. 2019.

2 Obsah Výroční zprávy

Výroční zpráva se věnuje především informacím o provádění OP Rybářství z hlediska implementace a dále informacím o provádění jednotlivých priorit Unie v roce 2018, včetně uvedení výsledkových, výstupových a finančních ukazatelů. Dále se zaměřuje na záležitosti, které ovlivňují výkonnost programu, přijatá nápravná opatření a činnostem ve vztahu k hodnocení operačního programu. V samostatných částech B a C popisuje posouzení provádění programu v souvislosti s horizontálními zásadami, inteligentním a udržitelným růstem podporujícím začlenění a informacemi k výkonnostnímu rámci programu.

Implementace OP Rybářství

Rok 2018 byl významným rokem hodnocení pokroku implementace operačního programu. Bylo dosaženo splnění věcných a finančních milníků a pravidla N+3 pro rok 2018. Milníky v podobě finančního ukazatele odpovídají objemu celkových certifikovaných veřejných výdajů zaslaných do účetního systému certifikačního orgánu. Věcné milníky naopak zahrnují výstupové indikátory počtu podpořených projektů v rámci nejdůležitějších opatření jednotlivých priorit. EK podle milníků posuzuje výkonnost programu. Cílem ŘO OP Rybářství bylo splnění stanovených milníků, a tím zabránění ztrátě výkonnostní rezervy, která je na ně vázána v podobě 6 % alokace programu. ŘO dále splnil pravidlo n+3, které bylo pro rok 2018 v hodnotě 8 067 476,00 EUR na 110,9 %. Plnění n+3 pro následující rok se vyvíjí v pozitivním trendu ve vztahu k hodnotám předfinancovaných a zazávazkovaných projektů.

Celkem bylo od začátku programového období do 31. 12. 2018 přijato ve 13 výzvách 820 Žádostí o podporu ve výši 1.054 mil. Kč (40,6 mil. EUR¹), což představuje 99 % celkové alokace programu. Po odečtení ukončených projektů v administraci zůstává 639 projektů ve výši 768,6 mil. Kč (cca 72 % alokace programu). Vydáno bylo 529 Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 604 mil. Kč (23,3 mil. EUR) tj. 57 % alokace programu. K 31. 12. 2018 bylo proplaceno celkem 230 Žádostí o platbu ve výši 222,4 mil. Kč (8,6 mil. EUR) tj. 21 % alokace programu. Z toho byly certifikovány veřejné výdaje 217 projektů ve výši 201,9 mil. Kč (7,8 mil. EUR), což představuje cca 19 % celkové alokace programu. Výzvy byly vyhlášeny na všechna opatření OP Rybářství. V roce 2018 byly vyhlášeny 2 výzvy v rámci PU 2 a PU 5

¹ K přepočtu všech finančních údajů uvedených ve Výroční zprávě OP Rybářství za rok 2018 je použit kurz ECB ze dne 31. 12. 2018 – 25,967 Kč/1€.

pro opatření 2.1 Inovace, 2.2a) Investice do Akvakultury, 2.3 podpora nových chovatelů, 2.4 recirkulační systémy a průtočné systémy s dočišťováním, 5.2b) Propagační kampaně a 5.3 Investice do zpracování produktů. V rámci podzimní výzvy byl také zopakován každoroční příjem žádostí do opatření 2.5 Akvakultura poskytující environmentální služby.

Žadatelé jeví největší zájem o opatření 2.2., záměr a) Investice do akvakultury a 2.4. Recirkulační systémy a průtočné systémy s dočišťováním. Dobrou absorpční kapacitu vykazuje opatření 2.5. Akvakultura poskytující environmentální služby, 5.2.b) Propagační kampaně a 5.3. Investice do zpracování produktů. Absorpční kapacita se zlepšila u opatření 2.1. Inovace, částečně u opatření 2.2.b) Diverzifikace akvakultury, 2.3. Podpora nových chovatelů a 3.1. Shromažďování údajů.

Provádění priorit Unie

Priorita Unie 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje

Plánovaná alokace PU 2 tvoří 27 696 200 EUR, což představuje 67 % alokace na celý program OP Rybářství.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace byla vydána na 431 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 502,7 mil. Kč (19,4 mil. EUR). Z hlediska objemu zazávazkovaných finančních prostředků došlo oproti předešlému roku k výraznému pokroku. K prosinci 2017 bylo vydáno 211 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 248 mil. Kč (9,6 mil. EUR), tedy 35 % alokace PU 2. V roce 2018 vydaná Rozhodnutí o poskytnutí dotace dosáhla 70 % alokace PU 2.

Ke dni 31. 12. 2018 bylo proplaceno 192 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 196,8 mil. Kč (7,6 mil. EUR). Ke konci roku 2018 představuje finanční objem proplacených projektů 27 % alokace PU 2. Projekty se týkaly modernizací rybářských podniků, nákupů zařízení, rekonstrukce sádek, odbahnění rybníků, obnovy vozového parku a manipulační techniky.

Priorita Unie 3 Podpora provádění společné rybářské politiky

Plánovaná alokace PU 3 tvoří 3 219 047 EUR, což představuje 8 % alokace na celý program OP Rybářství.

Pro opatření 3.1. Shromažďování údajů vyhlásil ŘO OP Rybářství v únoru 2017 kontinuální výzvu č. 10 s příjmem žádostí do 31. 7. 2023. Do konce roku 2018 bylo zaregistrováno 6 Žádostí o podporu ve výši 9,2 mil. Kč celkových veřejných zdrojů (356 tis. EUR). U opatření 3.2 byl zaregistrován jeden projekt. Jedná se o projekt na zpracování a následně na vydání odborné publikace Atlas svaloviny ryb.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace byla vydána v rámci PU 3 celkem u 7 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 12,2 mil. Kč (470 tis. EUR), Z hlediska objemu zazávazkovaných finančních prostředků došlo oproti předešlému roku k výraznému pokroku. Vydaná Rozhodnutí dosáhla míry 15 % alokace PU 3.

K 31. 12. 2018 byly proplaceny celkem 4 projekty v celkové výši veřejných zdrojů 2,1 mil. Kč (83 tis. EUR), což představuje finanční objem proplacených projektů 2,5 % alokace PU 3. Jedná se o projekty Analýza sběru dat v akvakultuře v ČR a Personální a technické zajištění pro sběr dat v akvakultuře v ČR – I. Etapa, projekt Studie týkající se stavu úniku úhoře říčního z území ČR a Technické jednání / shromažďování údajů / Technical meeting – data collection.

Priorita Unie 5 Podpora uvádění na trh a zpracování

Plánovaná alokace PU 5 tvoří 7 967 400 EUR, což představuje 19 % alokace na celý program OP Rybářství.

Ke dni 31. 12. 2018 bylo vydáno 57 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 63,8 mil. Kč (2,5 mil. EUR). Ke konci roku 2018 je zazávazkováno 31 % alokace PU 5. Ve finančním vyjádření lze konstatovat pokrok ve srovnání s rokem 2017, v němž byla vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace na 22 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 21,6 mil. Kč (830 tis. EUR), což představuje 10 % alokace PU 5.

V roce 2018 bylo proplaceno 19 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 16,9 mil. Kč (653 tis. EUR). Proplacené projekty zahrnují 8 % alokace PU 5 a oproti roku 2017 došlo k výraznému pokroku, poněvadž k prosinci 2017 byly proplaceny jen 3 projekty ve výši 752 tisíc Kč (29 tis. EUR). Úspěšně se realizují projekty nových zpracoven ryb a projekty týkající se modernizace zpracoven ryb.

Technická pomoc

Plánovaná alokace u technické podpory činí 2 276 400 EUR, což představuje 6 % alokace programu.

Příjem žádostí o podporu z Technické pomoci byl zahájen koncem roku 2015, jedná se o kontinuální výzvu. V souladu s plánem projektů bylo k 31. 12. 2018 zaregistrováno 41 Žádostí o podporu ve výši 29,4 mil. Kč celkových veřejných výdajů (1,1 mil. EUR), k 34 Žádostem bylo vydáno Stanovení výše výdajů (právní akt) v celkové výši veřejných zdrojů ve výši 25,3 mil. Kč (1 mil. EUR). Vydaná Rozhodnutí (stanovení výše výdajů) o poskytnutí dotace dosáhla 44 % alokace Technické pomoci. K 31. 12. 2018 bylo proplaceno celkem 15 projektů ve výši 6,5 mil. Kč (250 tis. EUR). Projekty se týkají organizace a zabezpečení monitorovacích výborů a výročních konferencí, seminářů k veřejným zakázkám, hodnocení projektů, personálního zajištění, přípravy a dodání propagačních předmětů a tištěných materiálů, poradenských služeb, vzdělávání, hodnocení a analýz potřebných k řízení operačního programu.

Ve finančním vyjádření došlo oproti předešlému roku k pokroku. K prosinci 2017 bylo vydáno 21 Stanovení výše výdajů (právních aktů) v celkové výši veřejných zdrojů 15 mil. Kč (578 tis. EUR) oproti prosinci 2018, kdy bylo vydáno 34 Stanovení výše výdajů ve výši 25,3 mil. Kč (1 mil. EUR).

V roce 2017 byla vydána Stanovení výše výdajů na 26 % alokace Technické pomoci, zatímco v roce 2018 projekty s právním aktem představovaly 44 % alokace.

Zveřejnění příjemců OP Rybářství je uvedeno na následujících stránkách:

<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/>

Výkonnostní rámec, záležitosti ovlivňující výkonnost programu a nápravná opatření

Milníky a cíle OP Rybářství byly nastaveny v souladu Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu (VNSPA), Analýzou absorpční kapacity OP Rybářství, Ex-ante hodnocením a expertními odhady. Při nastavování milníků byly zohledněny tyto faktory: finanční plán OP, plnění pravidla n+3, termíny vyhlášení výzev, objem žádostí o platbu, ukazatele výstupu s více než 50% přidělem na prioritě Unie a zpoždění implementace OP.

V roce 2018 byl učiněn významný pokrok a bylo dosaženo všech finančních i věcných milníků pro rok 2018. Dosažením milníků dojde následně k uvolnění výkonnostní rezervy (6%) ve výši 1,866,481 EUR.

Milníky a cíle ŘO OP Rybářství dlouhodobě a pravidelně vyhodnocuje. V rámci vyhlásování jednotlivých výzev je porovnávána absorpční kapacita na jednotlivá opatření programu a následně jsou realizovány a přijímány nápravné kroky k lepšímu naplňování finančních a věcných milníků a cílů.

Priorita Unie 2: S ohledem na nízkou absorpční kapacitu programu v prvních výzvách přijal ŘO OP Rybářství konkrétní nápravná opatření za účelem zvýšení zájmu žadatelů o produktivní investice do akvakultury. Jednalo se zejména o zvýšení frekvence vyhlášených výzev u klíčových opatření, zvýšení metodické podpory žadatelům a spuštění podpůrné komunikační kampaně za účelem propagace aktivit, které lze prostřednictvím OP Rybářství spolufinancovat. Na základě zvýšeného zájmu žadatelů došlo k překročení hodnot milníků stanovených pro finanční a věcný indikátor.

Priorita Unie 3: ŘO OP Rybářství nastavil hodnoty věcného a finančního milníku v souladu s plánovanými aktivitami v prvních letech implementace. Jednalo se o pilotní studii potřebnou pro sběr dat, u které byl předpoklad vložených finančních prostředků vyšší. ŘO OP Rybářství však v průběhu roku 2018 indikoval potřebu dalších projektů, které byly ten samý rok proplaceny. Jednalo se o projekt spojený s lidskými zdroji pro sběr dat, Monitoring úniku úhoře říčního a Meeting ČS ke sběru dat, který byl velmi potřebný s ohledem na novou podporovanou oblast, kterou je právě sběr dat pro vnitrozemské státy. Věcný milník byl díky realizaci dalších projektů překročen, naopak finanční milník byl dosažen díky realizaci výše zmíněných projektů.

Priorita Unie 5: Vzhledem k malému zájmu žadatelů o podporu pro opatření 5.3 v 1. výzvě přijal ŘO OP Rybářství řadu opatření k povzbuzení zájmu akvakulturních podniků a rozšířil seznam způsobilých žadatelů o samostatné zpracovny ryb, které nejsou součástí podniku akvakultury. Dále upravil pravidla, požadavky na povinné přílohy a seznam způsobilých výdajů. V roce 2018 byly organizovány konkrétní komunikační aktivity s cílem zvýšit zájem žadatelů o realizaci projektů spolufinancovaných z ENRF. Díky uvedeným opatřením došlo k překročení věcného milníku a finanční milník byl naplněn.

S ohledem na cíle stanovené pro rok 2023 připravil ŘO OP Rybářství revizi programového dokumentu. Revize se týká oblasti nastavení indikátorů, realokace finančních prostředků a úpravy cílů výkonnostního rámce pro rok 2023.

Činnosti ve vztahu k plánu hodnocení

V červnu 2018 zahájil ŘO OP Rybářství realizaci průběžného hodnocení OP Rybářství prostřednictvím externího evaluátora. Cílem hodnocení bylo posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni opatření/specifického cíle a zhodnotit pokrok při naplňování cílů programu a zdali je nastavený implementační systém efektivní a účinný, a to z hlediska všech zainteresovaných subjektů systému.

Hodnocení bylo ukončeno 11. 3. 2019, následně bude vypracován přehled doporučení z evaluace, který bude zároveň definovat seznam úkolů, harmonogram jejich plnění a zodpovědné gestory. Jednotlivé závěry hodnocení jsou součástí Výroční zprávy o provádění za rok 2018.

Horizontální zásady provádění

V rámci horizontálních zásad provádění operačního programu jsou uplatňovány základní principy – princip partnerství, princip rovných příležitostí a princip udržitelného rozvoje.

Princip partnerství je při realizaci OP Rybářství uplatňován zejména prostřednictvím Monitorovacího výboru. Partneři se účastní také Plánovacích komisí a Odborné skupiny OP Rybářství, jejíž hlavní náplní je implementace programu.

Smyslem principu rovných příležitostí je potírání diskriminace. Podíl žen na implementaci OP Rybářství lze považovat za vyrovnaný; zásada rovných příležitostí mužů a žen a nediskriminace je dodržena. Z dotazníkového šetření žadatelů/příjemců podpory vyplývá, že

OP Rybářství je vnímán jako genderově vyvážený a nediskriminační. Rovněž genderové zastoupení v Monitorovacím výboru odpovídá obecné charakteristice sektoru rybářství.

Cílem principu udržitelného rozvoje je snaha o dosažení rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí. V kontextu fondů EU je tento princip pojímán primárně v kontextu ochrany a zlepšování kvality životního prostředí. V současné fázi implementace program začíná přispívat k udržitelnému rozvoji z hlediska energetických úspor a účinnějšího využívání zdrojů.

Vedle těchto základních principů a horizontálních zásad provádění v České republice přispívá OP Rybářství 2014-2021 k naplňování cílů v oblasti změny klimatu a také aktivně ke Strategii Evropy 2020 v oblasti inteligentního a udržitelného růstu.

Závěr

Výroční zpráva byla projednána Monitorovacím výborem dne 23. 5. 2019 a následně dne 11. 7. 2019 byla schválena Evropskou komisí.